

ABONAMENTUL.

Pentru monarhie:

Pe an 18 cor. $\frac{1}{2}$ an
9 cor. $\frac{1}{4}$ 4-50 fil.

☐ ☐

Pentru străinătate:

Pe un an 24 coroane
 $\frac{1}{2}$ an 12 cor. $\frac{1}{4}$ an
6 coroane.

Unitatea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 14 fil., a doua
oară 12 fil., a treia
oară 10 fil.

☐ ☐

Tot ce privește foaia
să se adreseze la: Re-
dacțiunea și admini-
strațiunea „Unitatei”
în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marța, Joia și Sâmbăta.

Case parohiale.

Este un cardinal principiu al bisericii catolice și în general al tuturor bisericilor, unde conferirea beneficiilor e exclusivul drept al ordinariatului, ca parohiile să aibă case parohiale proprii. Preotul trimis în parohie să aibă unde locui nefiind expus la șicanele parohienilor și, mai ales, să nu aibă motiv nou numitul a frânge obediența, pe motiv că nu merge în beneficiu, neavând cortel corespunzător.

E așadar un mare interes bisericesc, ca condiția primordială de existență în parohie, casa parohială, să fie, primind în încăperile ei pe cel mai potrivit pentru aceea parohie. Se mai pot invoca multe alte motive, mai ales: libera concurență a celor mai buni, ușa deschisă pentru fiecare de-a înainta și a merge unde e mai chemat; eventuala eliberare a parohiei de sarcina unei păstoriri nepotrivite și păgubitoare, cari la o altă constituie complexul îngrijirii, ce se depune din partea ordinariatelor la clădirea caselor parohiale.

În biserica gr.-orientală râvna aceasta de clădire a caselor parohiale nu există, ori cel puțin nu este în aceea măsură, cum se face la noi. Ordinariatul e aci numai factorul secundar al conferirii parohiilor, având credincioșii dreptul de alegere, iar aceștia își au motivele de a nu se angaja la clădiri de case parohiale pentru preot.

Principalul motiv e, că oamenii bucuroși nici când nu ridică case parohiale, fiind o cheltuială pentru biserică și o greutate pentru oameni. Nu e apoi parohia așa proprie a oamenilor, deoarece nu se pot valida interese locale și particulare la alegere, căci îndatăce există case parohiale, vin și alți concurenți, cari prin calitățile lor întunecă pe cei din sat, făcându-le mari greutăți, când

e vorbă de confirmarea lor din partea ordinariatelor.

Mai este și vechiul, se zicem tradiționalul motiv, ca preotul să-și aibă casa proprie, ori să se străduiască a și-o face, astfel fiind mai interesat în chestiile, cari preocupă oamenii, și e mai natural conducător și apărător al intereselor sătenilor. Preotul să devină sau să fie însuși proprietar, om cu avere, ca să nu fie în toate de rugă de alții. Să se impună în comună și în afară cu mai multă putere, când vorbește și lucră materialicește independent, iar în caz de moarte familia să nu fie nevoită a ajunge în mizerie, din situația bună, în care era mai înainte.

Sunt așadar motive și pro și contra, printre cari a croi drumul mijlociu, calea de aur, nu este lucrul cel mai ușor. Mai ales, că preoții noștri sunt căsătoriți, față de ei nu se pot pe de-a întregul aplica normele apusului, unde preoții necăsătoriți își iau numai toiagul și pleacă unde-i chiamă noul ordin al mai marilor, iar în caz de moarte, când au eșit cu mortul pe poartă s'au încheiat și actele ulterioare.

Aceasta este cauza, că mulți își au întemeiate motive, când e vorba de ridicarea caselor parohiale în orice parohie. Mai ales în parohiile mai mici, mai sărace, incapabile de a fi obiect de concurență pentru cei mai buni, sunt o sarcină, care stârnește întemeiate îngrijorări. Unde o mână de oameni de abia pot susține, îngrijii și repara biserica, unde nu este școală, și sunt încărcăți oamenii pentru vechi datorii, cu arme bisericesti, a-i pune la clădiri de case parohiale, angajându-i la plătiri infinite pe zeci de ani înainte, e un lucru prea riscat, care nu poate fi adus cu nici un interes bisericesc, în consonanță. Prin aceasta de loc nu voiesc să taxez pe acești din urmă fii ai bisericii de credincioși

de clasa a doua, cari nu au voie a reflecta cum s'ar zice la preot de clasa primă. La biserică ori care fiu al ei egal e considerat și o turmă pe o formă îngrijită oriunde și în orice condiții s'ar afla. Dar parohiile aceste ar putea fi stațiunile prime pentru începători — nu însă infinite stațiuni, după cum vedem că se întâmplă în multe locuri — și în aceste parohii li-s'ar putea preoților exopera dela minister bani de cortel, după cum au gr.-orientalii în toate parohiile, unde nu există casă parohială. Mult mă mir, că ai noștri preoți, de ce nu capătă relutul acesta de cortel, și dacă s'a făcut în direcția aceasta pașii de lipsă la locurile competente?

* * *

În legătură cu casele parohiale, greutatea cea mai mare o constituie susținerea acelor. Reparaturi, investiții, aranjarea, pictarea, cuptoare necorespunzătoare, șură, grajd, culină de vară, stricarea coperișului și toate câte la o casă se perândă în curs de un an, de zece, formează vecinicul măr de ceartă între preot, curatorat și consistor. Se fac pe îndeletele toate, prin compromisuri, prin porunci severe, fără a să fi statorit o normă generală, care să fie aplicată pe de-a întregul, salvând bună înțelegerea în parohie și mântuind de multeori clădirile parohiale de totală ruină.

E lucru evident, că ar fi o sarcină absolut insuportabilă, dacă parohienii ar putea fi angajați la o continuă peregrinare în curtea popii, spre a-i repara tot ce se strică, a bate un cui în cutare scândură, a pune o țiglă căzută, a drege pardosala stricată — e un joc frivol cu bună credința oamenilor și o compromitere totală a chestiei în aceasta direcție.

Casa parohială e a preotului din momentul, ce se introduce. La

inventar se constată cum se află toate clădirile particulare și economice, și în aceeași situație trebuie lăsată urmașului.

Îngrijirea în aceasta privință cade total în sarcina preotului — afară doar de cazuri foarte întemeiate — și toate deteriorările și stricăciunile obvenite din pricina lui și pe timpul, cât el le-a folosit, sunt a se pune în cheltuiala lui. Nu este just, preotul să locuiască în case, și altul să le îngrijească, ca cel plecat din parohie să lasă clădirile în cea mai detestabilă stare urmașului, tăcându-i acestui greutate și neplăceri infinite. Norma cea mai dreaptă și cea mai sigură, ar fi o dispoziție de natura aceasta. Prin ea s'ar mântui parohiile de multe spese, iar casele parohiale scapă de totală ruină, după cum s'a întâmplat aceasta la multe clădiri parohiale, ridicate de abia de câțiva ani.

În loc de a perpetua așadar o situație nelămurită și a căuta dreptatea din cearta preotului cu a curatorului pentru cele patru țigle aruncate de vânt de pe coperiș, și a aștepta până ce se putrezește și coperiș și grinzi, e just a obliga pe celce locuiește în case, ca să grijească de ele.

E singurul remediu, prin care se asigură existența caselor parohiale și locuitorii ei se îndrumă la

o grije mai minuțioasă, ce depune omul la casele proprii și o desconsideră, când e averea nimănu.

Și e știut, că cea mai blăstămată avere pe lume e cea a nimănu, care mereu reclamă spese, care să strică și nime nu se află să o pună în stare bună. Pânăce nu se face o rânduială strajnică în aceasta direcție, casele parohiale sunt considerate de averea nimănu, pe care nu o bagă în seamă preotul, nefiind a lui, nici curatorul, nefolosindu-o el. Printre acești doi ploaia și vântul și dintele vremii roade mereu, dar sigur, și la câțiva ani, nou venitul constată, că sunt nelocuibile casele — trebuesc altele.

Se începe atunci o nouă frământare și vechea robotă, care nu folosește nici preotului, nici parohiei.

Lămurire unor frați din Ardeal.

E o problemă totdeauna grea și curioasă cum trebuie să te porți, în lumea aceasta, ca să nu tulburi pe oamenii tăi. Schopenhauer, prea ocupat în prima linie de liniștea-i personală, spune că, în privința aceasta, suprema înțelepciune este să nu crezi nimic, și să taci deapururi, fiindcă astfel nu te mai frământă nici tu, nu mai superi nici pe ceilalți. Dar tot Schopenhauer știe bine că principiile lui și ale tuturor filosofilor au prea puțină trecere și ascultare printre noi. El constată că: de când e lumea, înțelepții au dat mereu aceleași sfaturi și nebunii au răspuns neschimbat cu aceleași fapte.

Deci să ne resignăm și să ne ducem mai departe absurda noastră povară. Am citit, acum în urmă într'un ziar, un articol datorit unui confrate ardelean, pe care cred că am onoare să-l cunosc. Autorul să plânga că revista noastră a vorbit cu nepretinție de românii transilvăneni, ce se găsesc la noi, și se miră că lucrul a fost cu puțință odată ce și eu sunt director al *Croniceii*.

Iar pe cale particulară, prieteni buni, de felul lor de peste munți, și colegi de școală teologică, transilvăneni și bănățeni, m'au rugat „să le tilcuesc pilda aceasta...”. O fac cu simplitate.

Toți câți suntem români, trăim azi un ceas de înaltă încordare sufletească. Derim, sperăm, calculăm și discutăm. Ne deosebim totuși în două categorii. Unii dintre noi sunt atât de stăpâniți de speranțele naționale, încât ar vrea să le vadă îndeplinite în timpul cel mai scurt și sunt de părere că trebuie să facem o sfortare supremă și eroică, orice s'ar întâmpla pe urmă.

Măcar atâta cât este, trebuie s'o păstrăm cu orice preț. Tot ce vom chibzui și tot ce vom întreprinde trebuie să plece dela premisa aceasta. Orice speranță și orice pornire care nesocotește punctul nostru de plecare ni se înfățișază ca fără înțelepciune și fără sănătate. Deabia este o jumătate de

FOITA.

ADIERI.

1.

Cât de frumosu-i farmecul naturii
Când prind să cânte secerile 'n grâu!
Surâd din ochi cicorile — și 'n vale
Sclipește blând izvorul ca un brâu.

Cu holdele se joacă dulce vântul
In legănări de farmec nedescris;
S'arată rar vre-un nor peste pădure
Și pierde 'n zări ca umbra unui vis...

Un spic plecat începe lin să cânte...
La versul lui s'agită lanu 'ntreg
Și ca 'ntr'un farmec spicele-acum toate
Vorbesc ceva și parcă se 'nțeleg.

Și tac apoi — și-i liniște 'n cuprinsuri,
Doar plopii rari mai bat domol din crângi
Și ca 'ntr'un cântec chemător de ape
Adorm pe vale plângeri de tângi.

...Un șoim se'naltă 'ncrezător spre soare:
E gândul meu aprins și'ntraripat,
Mai sus, mai sus! Dar ce-amăgire nouă,
Ce cântec pământean l'o fi chemat!?

Și-acum pe grui răsar întâii crainici
Și tot mai des în legănat prubeag:
E la amiază! Și iar cu ochii tulburi
Stăm și gândim la cei plecați sub steag...

„Cât a trecut de când se 'nstreinară
Trecând în lacrimi puntea peste râu,
Câți s'or reîntoarce, câți s'au dus cu soarta
Să nu-și mai pună secerile 'n grâu!?”

... Iar câmpul pare-un zimbet scump de mire,
Un fluer vântul împletit din flori,
Purtând în aer cântece duioase
Cântate jalnic de secerători...

2.

De-acum de mine suferința
Inchisă 'n ziduri vechi rămâne,
Un vis mai mândru decât altul
M'așteaptă 'n calea mea de mâne.

Le văd în sboruri minunate
Și ochi-mi prind să le desmearde
De vraja lor ca de-o comoară
Tresaltă inima-mi și arde.

Și nu se 'ndură să le atingă
Cu mâna ei tremurătoare
Plutind sub jocul lor fantastic
Ca fluturul din floare 'n floare.

3.

Și-acum în liniștea de seară
Cu puș de farmec sângerat
In ochii mei ca 'ntr'o fântână
Mărgea de-argint s'a scufundat.

O, taci pe-o clipă vânt sălbatic
Cu tristu-ți cântec tânguios:
Erin zilele-mi pustii și sterpe
Am și eu azi un vis frumos.

De ce să-i tulburi întruparea
Și suflui tainic de parfum,
Gronit odată cine știe
S'a mai reîntoarce ca acum!?

... Prin vâl de negură-mi răsare
Icoană din sclipiri de nea,
Și iată aproape mai aproape
Zimbând: copilăria mea!

Ah, dați mi brațe de vântoase
Trimite-mi soare 'n ochi avânt,
La pieptul pustii și rece
S'o strâng, s'o leagăn și să-i cânt.

S'o leagăn și să-i mângâi fruntea
Ferită de-al vieții smalt,
De chipul ei ca de-o poveste
Să mă 'ndulcesc și să mă 'nalt...

T. Murășanu.

Augustin Caliani:

Urmele domniei romane în Ardeal.

(Continuare.)

Veacurile multe însă, cari s'au perândat dela stingerea popoarelor vechi, apoi vandalisme, cari în mod firesc au însoțit năvălirile barbare, au alterat în mare parte, — dacă nu au nimic chiar tot, — aceea ce a creat munca miilor de ani.

Operele sciitorilor vechi s'au risipit, productelor artelor plastice s'au mutilat, zidurile pompoase s'au prăbușit, iar columnele

veac de când România unită a ieșit din oceanul nenorocirilor noastre istorice, printr-o minune aproape egală minunei geologice, care aduce la fața oceanului o nouă insulă. Să ne aruncăm cu capul în jos, într-o aventură? Să punem în primejdie aceia ce neamul nostru are azi mai sigur și mai bun? Să ne ferească Dumnezeu! Un negustor poate să se asvârle în furtună, în pară și în gura leilor, punându-și în joc capitalul și viața, fiindcă e de capul lui și poate să încerce toate căile cari duc la bogăție. România nu poate să facă politica lui *Sinbad Marinarul*.

Iată care e deosebirea de atitudine sufletească dintre unii confrăți și colegi transilvăneni și dintre noi. Li înțelegem foarte mult și ne doare că au găsit în „*Cronica*” o vorbă mai aspră. Dar cugete și ei mai bine nu numai la văduvele și orfanii din Ardeal, dar la încercatul nostru popor de pretutindeni și mai ales la dogma păstrării României! Să întregim neamul, foarte bine, dar să-l întregim cu România, nu cu neantul.

Scriu acestea cu atâta prietinie și cu atâta voie bună, încât nu mă sfiesc să le aduc aminte de învățătura pe care le-o dădea, mai eri, spiritualul și mult stimatul nostru confrate Archibald. Sunt cu totul de părerea lui. Ardelenii sunt în casa noastră oaspeți bineveniți și dragi. Odihnescă-se, negustorească, trăiască la noi cum vor și cât vor. Dar să ne studieze bine și să ne înțeleagă. Într'un fel se prezintă lumea când ești în Transilvania, și cu totul altfel începe să ți se deslușească, dacă ai apucat să treci Carpații, dincoace. Să ne dăm bine seama de toate acestea și să ne primim unii pe alții cu îngăduială într'adevăr frățească.

lor falnice au ajuns cu timpul să proptească căscioara urmașului, care nu mai înțelegea măreția timpurilor trecute.

Generațiile de azi, cari știu și înțeleg rostul acestor relicvii, se întrec, ca să scoată la lumină din unghiurile piramidelor scrierile mucegăite, să desgroape statuetele acoperite de țărâna pământului și să reconstruiască zidurile dărâmate.

În fruntea neamurilor, cari săvârșesc această muncă, stau azi Englezii, Germanii și Francezii. Muzeele lor mari abia mai pot cuprinde comorile trecutului.

În patria noastră activitatea cea mai intensivă o desfășură pe acest teren Maghiarii.

În România se datoroște mult laboriozității regretaților Alex. Odobescu și Gregoriu Tocilescu, iară în timpurile prezente prof. V. Pârvan, dela universitatea din București.

Noi, Românii din ținuturile de sub coroana sfântului Ștefan, am stat și stăm mai mult ca privitori și n'am prea luat parte la aceasta muncă desvâltoare de trecuturi atât de instructive.

Povara traiului ne apasă umerii, iar mărăcinele cărărilor ne stânjenesc umbletul.

Colțul de țară însă, în care trăim, ne-a păstrat multe urme prețioase din viața unuia dintre popoarele amintite, din viața poporului roman. Și mă întreb, că oare pe care neam îl privesc mai mult aceste urme, oare care neam are mai mult privilegiu și mai multă îndatorire de a sta de vorbă cu

O povară pe care vreau s'o iau de pe sufletul amicilor mei e ideea falsă că astăzi România nu mai are capi conducători și că prin urmare calea precedentilor este deschisă. E o eroare. Tot ce ne trebuie ar fi mai multă liniște și mai multă încredere reciprocă. E destul bubuit de tunuri, sunt destui nouri de praf de pușcă de jur împrejurul nostru; ar trebui să dorim și să aducem între noi liniște și claritate. Bănuiala, zavistia și disucția stearpă ne micșorează, ne face să cădem sub nivelul solemn și tragic a ceasului de față. Noi care ne cunoaștem de mult și ne stimăm: să nu disperăm unii de alții. *Ajunge zilei răutatea ei.* „*Moldova*”.

Ocuparea Ivangorodului și românii din Austria. Ziarele vieneze comunică următoarea depeșă de felicitare a prezidentului clubului român, Simionovici, care a fost adresată generalului Voyrsch: Clubul român al Reichsrat-ului vă adresează cele mai sincere urale pentru sublimele fapte militare date la ocuparea Ivangorodului de cari s'au împărtășit și trupele românești, cari sunt sub conducerea destoinicia a Excelenței Sale. Recunoștința, ce i-se atribuie pentru aceasta, poporului meu, este o nouă dovadă de mândrie și entuziasm al poporului român, totdeauna fidel Majestății Sale. Împăratului

Generalul Voyrsch a răspuns prin următoarea telegramă: Uralele Dumitale m'au impresionat adânc; ele sunt dovada fidelității ce unește locuitorii români din Monarhie cu casa domnitoare; ele sunt caracterele frumoase ale loialității adânc înălțate în inimile românilor și ale prevenienții înțelepte ale șefilor politici. În numele trupelor de sub comanda mea îmi exprim sincerile mele mulțumite clubului Reichstag-ului român, în special valorosului prezident. Mă simt

pietrite, în cari pas de pas se oarește plugul murășanului nostru, sau pe cari își pleacă capul hățegantul, doinindu-și din fluer doina duioasă și privind în zările depărtate, cari au văzut timpuri de mărire ce nu mai sunt.

Este înafară de orice îndoială, că tocmai poporul român are această îndatorire, care cu drept cuvânt se mândrește cu legătura de limbă și poate în bună parte și cu legătura de sânge cu vechiul popor Roman.

Dar nu numai aceste legături ne îndeamnă, ca să ne întoarcem privirile asupra trecutului Romanilor, ne îndeamnă și mama dulce, Ardealul, acest pământ scump, — colț al patriei noastre —, sub a cărui țărână își doarme somnul legionarul roman și plugarul român, pentru că acest pământ, care a adăpostit la sânul său oastea romană aproape 2 veacuri, acest pământ, unde ne-am trezit a trăi din moși strămoși, împreună, în butul tuturor teoriilor, firul legăturii străbune, ne-a păstrat o pagină frumoasă din trecutul poporului roman.

Sirele, ce urmează, au scopul de a talmăci această pagină, neavând pretenția originalității, ci adunând din scrisori mai vechi și noue — neaccesibile elevilor școlari și în mare parte nici publicului nostru cetitor — într'un mănunchiu modest, informativ, tot ce ne poate interesa și tot ce poate stârni interesul față de acest capitol al istorie și arheologiei romane. (Va urma.)

mândru, că pot conduce, contra inamicului comun — astfel de trupe brave”.

Aceste schimburi de felicitări le-am cetit cu o vădită zăntisfacție. Toate ziarele, special cele austriace, publică acest comunicat fără de nici un comentariu, sau cu aprecieri, indentificându-se cu el întru toate. Singur ziarul „*Pesti Hirlap*” nu poate să nu-și arete simptomele delirum tremens-ului de câte ori cetește cum se remarcă și excelează, în butul tuturor machinațiunilor scriitorărilor ei, vitejia românilor. Noi știm, că prezidentul clubului român, doianul Simionovici, e cetățeanul unui teritoriu supus Austriei, unde Majestatea sa regele nostru e Împărat și de atare l-a numit și Simionovici, deci lecțiile date de „*Pesti Hirlap*” sunt false.

Românii la Ivangorod. „*Românul*” din Arad primește dela un ofițer român, următoarea scrisoarea interesantă, scrisă în ajunul luptei uriașe dela Ivangorod:

— 31/VII, 1915.

Stimate dle redactor!

Ai auzit, cetit și scris multe despre purtarea vitejească a Românilor, cari se luptă pentru tron și patrie.

Sunt convins, că dta cu toți frații noștri și cu lumea întreagă rămasă acasă ați așteptat mai multe dela noi Românii! Ați așteptat să punem, ca de obicei, lumea întreagă în uimire prin vechiul nostru eroism! Ați așteptat să fim mândria Monarhiei!

Vă asigur, că soldatul român până acum în tot locul și totdeauna și-a făcut datoria plin și îndesat, rămânând credincios jurământului dat așa, cum numai un pământean și-o poate face.

Drept dovada o să vă aducem odată acasă nenumăratele documente de recunoștință date la diferitele ocazii de superiorii noștri. Ne trudim să le adunăm și să le păstrăm cumva documentele acestea timpurilor, pentru că numai prin ele putem pricepe mai bine adevărata istorie a războiului.

Atacurile ucigătoare dela început ale regimentelor române contra unui inamic mult mai puternic și cu experiență de războiu, a avut urmarea, că armele moderne au rărit mult rândurile noastre.

Să te miri, dară, că după acestea Românașii noștri, deși s'au distins atât de frumos, nu au adus lauri împăratului.

Acum regimentele noastre iarăși s'au întregit și stau gata să implinească o faptă deamă de ei! Curajul și vitejia de cari sunt pătrunși, îmi dau convingerea, că Românașii noștri își vor implini datoria aceasta așa, încât lumea întreagă cu strănepoții noștri vor vorbi încă multe de purtarea lor de mâne.

Stau anume cinci regimente curat românești: la zidurile Ivangorodului și așteaptă cu nerăbdare ordinul de asalt!*)

Fiecare din noi știm acum, că avem să trimitem prin Höfer o cinste scumpă împăratului, lumii, onoarea și fala Românilor!

Te rog deci, așteaptă cu răbdare ziua aceasta și ai să vezi că: acum ori nici odată dăm dovezi la lume...!

Dacă ajută Dumnezeu, după luptă mai multe!

Te salut cu dragoste frățiască

V. B.,
locotenent.

*) Rezultatul acestui asalt îl cunoaștem: Românii au cucerit fortăreața, ne spune gen. Höfer.

Poeta Ardealului, Maria Cunțan în „azilul Brâncovenesc“. Cetim în ziarele din București șire îndușetoare despre calvarul, prin care a trecut renumita cântăreață a Ardealului, Maria Cunțan. Furtuna războiului, cu asprele ei consecințe a smuls din sinul nostru, și pe această ființă delicată, care trăia din munca intelectuală, și a trimis-o la București. Cele mai multe ziare, unde poeta noastră colabora și-au suspendat apariția, și izolarea de grupul intelectualilor români, au fost tot atât de motive să meargă în Țară, unde modestei poete, ce se sîște de reclame, i-s'a pus la dispoziție o cameră din azilul „Brâncovenesc“. Aici a stat retrasă două luni, ca o pasăre în colivie, fără ca lumea ce mișua în jur, să-i dea importanță. Cântăreața neamului numai odată și-a făcut apariția pe bulevardele Bucureștilor, când s'a prezentat la d. Duca, ocrotitorul de drept al scriitorilor.

După cum aflăm, Maria Cunțan a prezentat secretarului Academiei, dlui Bianu, manuscrisul volumului al doilea de poezii „Din Caerul vremii“. Deasemenea neobosita poetă are, nu de mult isprăvit, libretul unei opere românești, sujet inspirat de însușițele cântece ale lui Murășanu.

Dorim, ca scrisul poetei Ardealului în București, unde muncesc cei mai destoinici bărbați ai neamului, să câștige laurii gloriei, și nici de cât petrecerea poetei la București să nu-i servească de deziluzionare.

Relațiile statelor din Balcani se clarifică. Ziarele din Constantinopol, pe baza comunicatelor din Atena și Sofia, conclud, că încordările statelor din Balcani se apropie de deciziune. În special relațiile sârbo-bulgare sunt a se rezolva de urgență. La Niș se vor aplană mai multe chestiuni bulgare, dela rezolvirea cărora guvernul sârb, intenționat, absta până acum. Afară de chestiunea Macedoniei, a cărei decizie devine tot mai urgentă pentru Bulgaria, este de a se rezolva și liberul transit al recoaltei bulgare pe Dunăre, a cărei transit, fiind Dunărea subminată de ruși și sârbi, e periclitată.

Nota împătritei înțelegeri către statele din Balcani. Reprezentanții quadruplei alianțe, eri în 10 crt., au prezentat răspunsul guvernului bulgar cu privire la nota predată quadruplei alianțe în 15 Iunie. În amintita notă guvernul bulgar a interogată guvernul ententei, despre condițiile de acceptare și garantare a Macedoniei și Dobrujei și ce vor primi ca recompensă, statele la cari au aparținut — ceea ce e necesar, ca guvernele român, grec și sârb să se învoiescă la abdicarea susnumitelor teritorii. Și ca guvernul bulgar să nu judece propunerile de utopie, să ne memorăm, că oficiosul guvernului sârb „Samouprava“ a comunicat, că Bulgaria pretinde tocmai acele teritorii, cari au provocat, în anii trecuți, conflictul bulgaro-sârb.

Din trecutul Varșoviei. — Despre originea Varșoviei istoria ne ofere date precise numai prin veacul XIII, când era reședința prințului de Mazor, în care calitate a rămas până în anul 1526, când s'a stins ultimul vlăstar din aceasta familie. Atunci a fost anexată Poloniei, și peste câțiva ani, regele polon, August Sigismund a proclamat de capitala regatului polon. Jumătatea a doua a veacului XVII. a fost un nou period

de peripeții pentru Varșovia. La 1655 a fost supusă regelui Svediei Carol X, dar peste un an din nou e reocupată de Ioan Chazimir, când în 1656 e supusă iarăș stăpânirii regelui Carol X. Rușii au ocupat Varșovia în 1795 9 Iulie. Locuitorii orașului, în acelaș an s'au reșcolat contra dominațiunii rusești, orașul îl reocupă și opun rezistență succasă asediului rusec din Septembrie. În 9 Noembrie a fost forțată să-l cedeze lui Suwarew, după ce el mai înainte a ocupat suburbiul Praga. În 1806 în Varșovia au pătruns trupe franceze. În anul 1813 Varșovia ajunge în posesiunea definitivă a Rusiei, de care nu se eliberează fără interimal, cu ocaziunea revoluției polone, care s'a început în Varșovia, dar în curând a fost sufocată. Rușii, ca stăpânitori ai orașului, și au dat seama de momentuositatea poziției strategice, ce o are Varșovia, în urma situațiunii geografice, de aceea au fortificat-o în esteaziune. Orașul e încunjurat cu 11 fortificații. Varșovia e de mare însemnătate nu numai în ce privește poziția strategică, ci e unul dintre cele mai comerciale și culturale orașe din Polonia rusească. Aici e centrala comerțului din Polonia rusească. Populația Varșoviei e de 900,000 locuitori, care, pe lângă toate asuprimele rusești, se bucură de mare putere comercială și de cultură aleasă spirituală.

Războiul european.

Budapesta, 11 August. (Oficial).

Frontul rusec. Trupele austro-ungare, cari au trecut peste Vieprz, eri au alungat pe inamic, de pe teritoriul ce se estinde spre nord-vest de Kook și își continuă urmărirea dușmanului în direcția de nord-ost. Intre Vistula superioară și Bug, unde rușii pe linia Ostrov—Ulusk au pătruns cu mare tărie, atacul aliaților e în decurgere. Altcum în nord nimic nou.

Frontul italian. Atacurile și activitatea artileriei italiene pe frontul de lângă mare eri din nou au luat proporții estinse. Pozițiile noastre de pe platoul Doberdo și ost de Monfalcone au fost atacate de mari puteri inimice; după lupte desperate însă toate au rămas în posesiunea noastră. Atacul artileriei noastre dat din flanc, a cauzat mari pierderi italienilor. Artileria noastră a nimic la început două atacuri italiene date asupra colțului de platou ce se estinde spre vest. Incercarea italienilor să se apropie de pozițiile noastre dela Jewmanel, am respins-o cu granate de mână. Atacul, dat la Zagora (sud-vest de Plava) a eșuat ca și cel de alaltăeri. La frontierele Tiro-lului și Carintiei situația e neschimbată.

Diverse.

P. S. Episcopul Vasile al Gherlei, după cum ni-se scrie, la sfatul medicilor, a plecat la băile dela Balatonfüred.

Moștenitorul de tron în Budapesta. AA. LL. Prințul moștenitor și augusta sa soție în decursul petrecerii în Capitala ungară cercetează cele mai monumentale zidiri, in-

stituțiuni culturale, nizuindu-se să-și câștige o icoană fidelă a Capitalei. În decursul zilei de 9 crt. augustii oaspeți au făcut excursiune pe dealurile din apropiere, de unde se ofere o minunată priveliște peste Capitală. Seara s'a dat prânz la curtea regală, la care au participat pe lângă prim-ministrul, contele Tisza, toți diplomații politici și persoanele bisericesti. Augustii oaspeți înainte de amiazi au vizitat și lazaretele de pe strada Pozsonyi, s'au întretinut aproape cu fiecare rânit. Curățenia, aranjamentul și dispoziția rânitorilor au făcut impresiune plăcute asupra augustiilor oaspeți. Mercuri, 11 crt. au mers în Eaztergom, unde vor cerceta pe primatele ungar, Csernoch. Orașul a luat toate dispozițiile pentru primirea aleșilor oaspeți.

Venizelos concrezut cu formarea noului cabinet. „Universul“ primește dela colaboratorul său din Atena știrea lătită în capitala Greciei, care pretinde, că regele, după alegerea președintelui Camerei, va acorda lui Venizelos formarea noului cabinet guvernial.

Skuptsina va decide asupra cedării Macedoniei. Ziarele din Nis comunică: Petru, regele Sârbiei, a convocat pe 16 crt. Skuptsina, care va decide în chestia Macedoniei. Guvernul sârb concrede membrilor Skuptsinei, ca să decidă asupra cedării Macedoniei Bulgariei, sau să învoește să provoace intervenția armată a Bulgariei.

România a dat liberă trecere pentru internații politici austro-ungari în Sârbia. Guvernul român a conces să fie transportați prin România în Austro-Ungaria internații civili ai acestor state. Guvernul român va lua, în acelaș timp, cele mai severe măsuri sanitare. Transportarea, în vagoane închise, izolate, va avea loc prin punctul Căineni.

Ofițerii ruși despre vitejia soldaților români. Într'un raport trimis din cartierul presei de ziaristul Szomory Emil și apărut în nrul de Vineri al ziarului „Az Ujság“ din Budapesta cetim între altele:

„Un ofițer de stat major rus, prins la Ivangorod, a declarat în fața generalului Kövess, că dacă fiecare regiment se luptă astfel cum s'a luptat regimentul 50, atunci va cădea în scurt timp și punctul principal de razim al defensivei rusești Brest-Litovsk.

Ce promite ententa Bulgariei. După știrile primite din cercurile diplomaților, în nota adresată guvernului bulgar, guvernele ententei i-au propus următoarele concesii: Numai decât să anexeze teritoriul, ce se estinde până la râul Vardar împreună cu orașele Istip și Kocsana.

Sârbia va concede Bulgariei teritoriul, ce se estinde dincolo de Vardar, numai după încheierea păcii, ceea ce Quadrupla alianță și garantează.

Necrolog. † *Finica Botezan n. Dopp,* preteasă gr.-cat., și-a dat nobilul său suflet în mânilor Creatorului, Marti, la 10 Aug. a. c. după o viață scurtă de 37 ani, și 21 a fericitei sale căsătorii, atăcată de un morb greu dar scurt, împărțită fiind cu sf. Taine ale muribunzilor.

Rămășițele pământești ale scumpei defuncte au fost așezate spre vecinică odihnă Joi în 12 August a. c. la 1 oră p. m. în cimiterul gr.-cat. din Agârbiciu.

Proprietar, editor și Redactor responsabil:
Augustin Gruția.